

**2026թ. առաջին եռամսյակի
«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի
կողմից կատարված աշխատանքների**

Հաշվետվություն

1. Պարկի տարածքում գիտական հետազոտություններ.

Գլխավոր ձկնաբան-ձկնաբույծ

Սիգ - 2026 թվականի առաջին եռամսյակում ձկնաբանական ուսումնասիրություններ են իրականացվել Սևանա լճի՝ Ծովազարդ և Ծափաթաղ համայնքների ջրային տարածքներում:

Կատարված ձկնաբանական հետազոտությունների ընթացքում սիգի տարածական բաշխվածության ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ Սևանա լճի ափամերձ գոտու ամբողջ երկայնքով հունվար, փետրվար ամիսներին ձվադրած՝ IV-V, VI-II սեռահասունության փուլերում գտնվող վերարտադրող սիգ տեսակի ձկների ձևավորված վտառները գտնվել են հիմնականում ափամերձ գոտում՝ 5-15 մետր խորություններում:

Հունվար ամսին երեք անգամ գիտական որս է իրականացվել Ծովազարդ համայնքի ջրային տարածքում՝ 5-15 մետր խորությունների վրա տեղադրվել է երեք հատ՝ 33*33 մմ, 40*40 մմ և 50*50 մմ խորշերով դնովի ցանցերը: Որսվել է՝ 196 հատ սիգ և 10 հատ գեղարքունի տեսակի ձկներ: Ուսումնասիրվող սիգ տեսակի ձկների միջին երկարությունը եղել է՝ 32,6-34,2 սմ, զանգվածը՝ 421,0-489,1 գրամ: Բուվածության միջին գործակիցը՝ F=1,19-1,22, K=1,06-1,08:

Ձկների սեռական արգասիքները գտնվել են հասունացման II, III, IV, V և VI-II փուլերում: Հետազոտված ձկները եղել են 1+, 2+, 3+, 4+, 5+ և 6+ տարեկան: Ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում սիգի միջին բեղունությունը կազմել է՝ 7067-44600 հատ ձկնկիթ:

Լճի ջրի ջերմաստիճանը ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում՝ 1,5 °C - 4,5° C:

Սիգի մարմնի երկարության, զանգվածի, բուվածության, բեղունության միջին ցուցանիշները.

Ամիս	Տարիք	Քանակ	Երկարություն, սմ		Զանգված, գ.		Բեղունություն Հազ. հատ	Բուվածություն Փ	Որսում %
			Մին-Մաքս	Միջին	Մին-Մաքս	Միջին			
09.01.26թ. Սիգ Ծովազարդ	1+	3	26,0-28,0	27,3	212-269	234	-	1,15	4,8
	2+	23	29,0 - 33,0	30,6	261-443	334,1	8839 - 12167	1,16	37,1
	3+	29	31,0 – 35,0	33,2	340 - 627	455,9	7067 - 26550	1,19	46,8
	4+	6	35,0– 38,0	37,0	552 - 735	633,5	19763-25400	1,25	9,7
	5+	1	39,0	39,0	693	693	-	1,17	1,6
16.01.2026	2+	15	28,5 – 32,0	30,5	281 -397	340,3	-	1,20	24,6
	3+	33	31,0 – 35,0	34,0	337 -570	461,9	10633-20107	1,16	54,1
	4+	9	36,0– 38,5	36,8	486 - 692	585	-	1,17	14,7
	5+	4	39,0 – 42,0	40,2	680 - 960	849,7	27833-44600	1,30	6,6

24.01.2026թ	2+	16	28,0-32,0	30,3	282-417	335	-	1,20	21,9
	3+	42	31,5-35,5	33,5	315-613	446,7	8900-20100	1,18	57,5
	4+	9	36,0-39,0	37,3	555-821	649	20200-24200	1,25	12,3
	5+	5	39,0-42,5	40,3	679-941	793	-	1,22	6,9
	6+	1	54,0	54,0	1779	1779	-	1,13	1,4

Փետրվար ամսին նույն տարածքից որսվել է սիգ ձկնատեսակի 40 առանձնյակ: Ուսումնասիրվող սիգ տեսակի ձկների միջին երկարությունը եղել է՝ 34,3 սմ, զանգվածը՝ 465,4 գրամ: Բովանդակության ցուցանիշը՝ F=1,13, K=1,04: Ձկների սեռական արգասիքները գտնվել են սեռահասունացման III - IV, V, VI - II փուլերում: Հետազոտված ձկները եղել են՝ 2+, 3+, 4+ և 5+ տարեկան: Սիգի միջին բեղունությունը կազմվել է՝ 12100-13500 հատ ձկնկիթ: Լճի ջրի ջերմաստիճանը՝ 2,5° C:

Սիգի սննդառության առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ կերի հիմնական բաղադրիչ են կազմել կողալողերը, ինչպես նաև սիգի ձվադրած ձկնկիթը:

Փետրվար ամսին ուսումնասիրվող սիգի մարմնի երկարությունը, զանգվածը, բովանդակությունը, բեղունության միջին ցուցանիշը.

Ամիս	Տարիք	Քանակ	Երկարություն, սմ		Չանգված, գ.		Բեղունություն Հազ. հատ	Բովանդակություն Փ	Որսում %
			Մին-Մաքս	Միջին	Մին-Մաքս	Միջին			
06.02.26թ. Սիգ	2+	9	29,0 - 32,0	30,2	254-345	303,9	-	1,11	22,5
	3+	21	32,0 - 35,5	34,2	313 - 537	439,8	13500	1,04	52,5
	4+	6	36,0- 38,5	36,7	558 - 672	600,7	12100	1,22	15
	5+	4	39,0 - 41,0	40,2	725 - 843	760,5	-	1,16	10

Մարտ ամսին ձկնաբանական ուսումնասիրություն է իրականացվել Ծափաթաղ համայնքի ջրային տարածքում: 40*40 մմ երկու դնովի ցանցերով որսվել է սիգի 27 առանձնյակ: Ուսումնասիրվել են ձկների չափատարիքային սննդառության առանձնահատկությունները, սեռը և սեռական արգասիքների հասունացման փուլը, տարիքը և բովանդակությունը: Ուսումնասիրված սիգ տեսակի ձկների միջին երկարությունը եղել է՝ 32.6 սմ, զանգվածը՝ 428 գրամ: Բովանդակության միջին ցուցանիշը F=1,28, K=1,16: Ձկների սեռական արգասիքները գտնվել են հասունացման III և VI - II փուլերում: Հետազոտված ձկները եղել են՝ 1+, 2+, 3+,4+ տարեկան: Լճի ջրի ջերմաստիճանը՝ 4,3° C:

Սիգի սննդառության առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ կերի հիմնական բաղադրիչ են կազմել կողալողերը, թիոտանի խեցզետնակերպերը:

Մարտ ամսին ուսումնասիրվող սիգի մարմնի երկարությունը, զանգվածը, բուվածությունը, բեղունության միջին ցուցանիշը.

Ամիս	Տարիք	Քանակ	Երկարություն, սմ		Զանգված, գ.		Բեղունություն	Բուվածություն Փ	Որսում %
			Մին-Մաքս	Միջին	Մին-Մաքս	Միջին	Հազ. հատ		
06.02.26թ. Սիգ Ծափաթաղ	1+	2	28,0 - 28,5	28,2	295-305	300	-	1,33	7,4
	2+	4	29,5 - 30,5	30,0	360 - 385	372	-	1,38	14,8
	3+	19	31,0- 34,5	32,9	370 - 566	442,2	-	1,24	70,4
	4+	2	35,0 - 36,0	35,5	485 - 581	533	-	1,18	7,4

Հունվար ամսին Սևանա լճում ձկնաբանական ուսումնասիրությունների ժամանակ որսվել էր նաև գեղարքունի իշխանի 10 առանձնյակ (2⁺ տարեկան 4 առանձնյակ, 3⁺ տարեկան 6 առանձնյակ): 2⁺ տարեկան գեղարքունիների երկարությունը կազմել է՝ 25,5-28,5 սմ, զանգվածը՝ 170-247 գրամ, իսկ 3⁺ տարեկան գեղարքունիների երկարությունը՝ 31,0-33,0սմ, զանգվածը՝ 255-363գրամ: Բուվածության միջին գործակիցը՝ F=0,82-1,11: Բոլոր առանձնյակների մոտ սեռական արգասիքները գտնվել են հասունացման II փուլում:

Ուսումնասիրված ձկները սնվել են կողալողերով, ճպուռի թրթուրներով, ինչպես նաև կարասի մանրաձկներով:

Հունվար ամսին որսված Սևանի գեղարքունի իշխանի՝ ձևաչափական ցուցանիշները.

Ամիս/ձուկ	Երկարություն սմ	Զանգված գ.	Սեռ,սեռական արգասիքների հասունացման փուլ	Տարիք	Բուվածություն Փ
02.01.26թ Գեղարքունի Գ. Ծովազարդ	32,0	363	♀- II	3 ⁺	1,11
	32,5	341	♂- II	3 ⁺	0,99
	27,0	170	♀- II	2 ⁺	0,86
16.01.26թ.	31,5	292	♀- II	3 ⁺	0,93
	31,5	255	♂- II	3 ⁺	0,82
	33,0	311	♀- II	3 ⁺	0,86
	27,5	195	♂- II	2 ⁺	0,94
24.01.26թ.	31,0	330	♀- II	3 ⁺	1,11
	28,5	247	♀- II	2 ⁺	1,07
	25,5	173	♀- II	2 ⁺	1,04

Խեցգետին – առաջին եռամսյակում Սևանա լճում իրականացվել է խեցգետնային համակեցության էկոլոգիական հետազոտություններ:

Խեցգետնի պոպուլացիոն և կենսաբանական ցուցանիշների ուսումնասիրություններ է կատարվել փոքր Սևանի թերակղզու հյուսիսային հատվածի ջրային տարածքում:

Ձեռք բերված փորձանյութի մշակման արդյունքում ստացվել են պոպուլացիայի չափատարիքային, սեռական կառուցվածքի մասին տվյալներ:

Արդյունքում պարզվել է, որ արու խեցգետինների մասնաբաժինը գարնանը (մարտ) համեմատաբար մեծացել է:

Սևանա լճում խեցգետնի վերարտադրման ընթացքի ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ձվադրման գործընթացը սկսվել է փետրվարի առաջին տասնօրյակից: Լճում խեցգետնի բեղմնավորված ձվերով էգերը հայտնաբերվել են մարտի սկզբին, երբ ջրի ջերմաստիճանը լճի հարավային շերտերում տատանվել է 2,0°-2,5°C:

Ուսումնասիրվող տարածքում որսաբաժնում արուների թվաքանակը գերակշռում է էգերի համեմատ: Արուների հարաբերակցությունը կազմում է 2:1: Այս հարաբերակցությունը վկայում է գարնանը արուների մեծ ակտիվության մասին: Արուների ակտիվության և որսագործիքների ընտրողականության հետևանքով թակարդների մեջ հիմնականում ընկնում են առավել ակտիվ կենդանիները:

Խեցգետնի ձևաչափական ցուցանիշների հետազոտությունները ցույց են տվել, որ արու խեցգետինների միջին երկարությունը՝ 9,6 սմ է, զանգվածը՝ 24,5 գրամ: Էգերի համար համապատասխանաբար ցուցանիշները՝ 10,0սմ, զանգվածը՝ 25,1 գրամ:

Տարիքային խմբերը կազմել են՝ 2-4 տարեկան խեցգետինները:

Խորությունների ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով խեցգետինների տարածվածության սահմանները: Բեղմնավորված այս հիդրոբիոտները հիմնականում կենտրոնացված էին 2-5 մետր խորություններում:

Արդյունագործական ձկնորսություն

ՀՀ կառավարության 2026 թվականի փետրվարի 5-ի № 120-Ն որոշման համաձայն սահմանվել է Սևանա լճից սիգի արդյունագործական որսի 550 տոննա չափաքանակ՝ 2026 թվականի փետրվարի 6-ից մինչև նոյեմբերի 20-ն ընկած ժամանակահատվածի համար: Համաձայն Կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 21-ի N1667-Ն որոշման՝ Սևանա լճում սիգ ձկնատեսակի արդյունագործական նպատակներով որս իրականացնելու համար: 2026 թվականի փետրվարի 5-ին լիազոր մարմնի և 7 կազմակերպությունների ու «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) միջև կնքվել են Սևանա լճում սիգ ձկնատեսակի արդյունագործական նպատակներով որս իրականացնելու իրավունքի թույլտվության պայմանագրեր:

ՇՄՆ-ի հետ կնքված պայմանագրերով 2026թ. թվականի փետրվարի 9-ից մինչև մարտի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում 7 կազմակերպությունների կողմից՝ (ներառյալ ՊՈԱԿ-ը) 742 ձկնորսների միջոցով Սևանա լճում արդյունագործական

նպատակով իրականացվել է ձկան որս՝ մուտքի 24 կետերից, որի ընթացքում որսվել է ընդհանուր 106573 կգ սիգ տեսակի ձուկ:

ՊՈԱԿ-ի և շրջակա միջավայրի նախարարության միջև կնքված պայմանագրով 433 ձկնորսների կողմից 2026 թվականի փետրվարի 9-ից մինչև մարտի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում որսվել է 25027 կգ սիգ տեսակի ձուկ:

Կադաստրի վարում.

Հիմք ընդունելով «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի մոտ կայացած գործակարգավարական խորհրդակցության N°2 արձանագրության հանձնարարականը իրականացվում են ստուգայացքեր դադարեցված պայմանագրերի տարածքներ՝ փաստացի տիրապետման և գույքով ծանրաբեռնվածության փաստը ստուգելու նպատակով: Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հետ կնքվել են կառուցապատման և/կամ վարձակալության 1 նոր պայմանագիր, 9 համաձայնագրեր՝ վարձավճարի փոփոխության, ժամկետի երկարացման և մակերեսի փոփոխման, 20 հողօգտագործողների պայմանագրային փաթեթներում կատարվել են տվյալների փոփոխություն, 7 պայմանագրից ծագող իրավունքի պետական գրանցումը դադարեցվել է: Կատարված փոփոխությունները փոխանցվել են տվյալների բազա:

Հողօգտագործողների կողմից տարբեր խնդրանքներով (ներդրումային ծրագրեր իրականացնելու, հողամասը օտարելու, նոր պայմանագրեր կնքելու, հողամասը ենթավարձակալությամբ տրամադրելու, գույքի բաժանում կատարելու և այլն) ՊՈԱԿ ներկայացրած դիմումները քննարկվել են ՊՈԱԿ-ի խորհրդի նիստում և դրանց տրվել է համապատասխան ընթացք:

Պարկի տարածքում անտառտնտեսական աշխատանքներ.

Համաձայն Կառավարության 2024 թվականի փետրվարի 29-ի ՀՀ կառավարության 2007 թվականի օգոստոսի 30-ի N° 1045-Ն և 2015 թվականի սեպտեմբերի 17-ի N° 1072-Ն որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» N° 294-Ն որոշման 4-րդ մասի՝ էկոպարեկային ծառայության աշխատակիցների մասնակցությամբ իրականացվել են 2025 թվականին սանիտարական հատումների նպատակով հատկացված բոլոր հատատեղերի և դրանց հարակից 50 մետր շառավղով անտառաշերտերի տեղազննման աշխատանքները:

Հատատեղերի տեղազննման աշխատանքների արդյունքում կազմվել են հատատեղերի տեղազննման ակտեր:

2025 թվականին նշանակվել էր թվով 45 ընտրովի սանիտարական հատման հատատեղ:

Ընտրովի սանիտարական հատման նպատակով՝ N°000020, N°000021, N°000022, N°000026 N°000027, N°000028, N°000029, N°000030, N°000031, N°000032, N°000033, N°000034, N°000035, N°000036, N°000037, N°000038, N°000039, N°000040, N°000041, N°000042, N°000043, N°000044, N°000045,

№000046, №000055 և №000060 անտառհատման տոմսերով շահագործվել (հատում, քարշակում և բնափայթի դուրսբերում) և աշխատանքներն ամբողջությամբ ավարտվել են 26 հատատեղերում:

«Սևան» ազգային պարկի Վարդենիկ տեղամասում № 000041 անտառհատման տոմսով նշանակված հատատեղի շրջակայքում տեղազննման ժամանակ հայտնաբերվել է 12 սոճի տեսակի տարբեր տրամաչափի կոճղեր, որոնք ապօրինի հատված են եղել անհայտ անձանց կողմից: Հատված կոճղերն արձանագրվել են տեղազննում իրականացնող Էկոպարեկային ծառայության մասնակիցների կողմից և դրանց համապատասխան ընթացք տալու համար ուղարկվել է Ոստիկանություն:

2025 թվականին սանիտարական հատումներ իրականացնելու նպատակով հատկացված հատատեղերից չի շահագործվել № 000024, № 000025, № 000047, № 000048, №000049, №000050, №000051, №000052, №000053, №000054, №000056, №000057, №000058, №000059, №000061, №000062 և №000064 անտառհատման տոմսերով նշանակված 17 հատատեղ և ամբողջ ծավալը թերհատ է: №000063 և №000023 անտառհատման տոմսերով նշանակված հատատեղերում ծառերը հատվել են մասամբ:

2025 թվականին հատկացված հատատեղերում չհատված՝ հատման ենթակա ծառերի ծավալը կազմում է 305,705 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 25,02 խմ, վառելափայտ՝ 263,1388 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 17,5462 խիտ/խմ: Հատատեղերի հատկացման կարգի հատատեղերի տեղազննման (4-րդ գլուխ) 36-րդ կետի համաձայն հատատեղերում թերհատումների շահագործումն իրականացնելու նպատակով վերը նշված անտառհատման տոմսերի ժամկետները երկարաձգելու համար, «Սևան» ազգային պարկի ՊՈԱԿ-ը դիմել է շրջակա միջավայրի նախարարություն: Նշված ծավալը կհատվի 2026 թվականի համար հատկացված հատատեղերի հետ միասին: Համաձայն 2026 թվականին նախատեսվող ընտրովի սանիտարական հատումների մասին 2026 թվականի հունվարի 5-ի №1-Լ հրամանով հաստատված թվով 35 հատատեղերի համար դուրս են գրվել անտառահատման տոմսեր:

Սևան և Ախթամար տեղամասերի համար №000073, №000074, №000075, №000076, №000077, №000078, №000079, №000080, №000081, №000082 ընդհամենը՝ 63,076 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 5,48 մ³, վառելափայտ՝ 53,89737 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 3,69863 խիտ/խմ ծավալ:

Նորատուս և Այրիվան տեղամասերի համար №000083, №000084, №000085, №000086, №000087, №000088, №000089, №000090 ընդհամենը՝ 125,554 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 24,49 մ³, վառելափայտ՝ 92,5189 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 8,5451 խիտ/խմ ծավալ:

Մարտունի և Երանոս տեղամասերի համար №000091, №000092, №000093, №000094, №000095, №000096, №000097, №000098, №000099 ընդհամենը՝ 270,527 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 17,942 մ³, վառելափայտ՝ 238,2726 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 14,3124 խիտ/խմ ծավալ:

Վարդենիս, Ծովակ և Փամբակ տեղամասերի համար №000065, №000066, №000067 ընդհամենը՝ 24,155 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 0,72 մ³, վառելափայտ՝ 22,173 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 1,262 խիտ/խմ ծավալ:

Արտանիշ և Դրախտիկ տեղամասերի համար №000068, №000069, №000070, №000071, №000072 ընդհամենը՝ 21,369 խիտ/խմ, որից շինափայտ՝ 0,1 մ³, վառելափայտ՝ 20,1992 խիտ/խմ, ցախ և ճյուղիկներ՝ 1,0698 խիտ/խմ ծավալ:

Նշված ծավալի հատման աշխատանքները նախատեսվում է սկսել երկրորդ եռամսյակում:

«Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում, այցելուների կենտրոնի և տարածքի այցելուներին տեղակատվության տրամադրում.

2026թ առաջին եռամսյակի ընթացքում Այցելուների կենտրոնում կազմակերպվել են հետևյալ միջոցառումները. «ՍԱՊ Էկոտուրիստական հարթակ» սեմինար, «Ալպյան մարգագետիններ» սեմինար-քննարկում, «Սևանա լճի Էկոլոգիան» ֆիլմի դիտում քննարկում, «Թռչունների բնադրավայրեր» էքսկուրսիա այցելուների կենտրոնում, «Կրծողներ» էքսկուրսիա այցելուների կենտրոնում :

Այցելուների կենտրոնը առաջին եռամսյակի ընթացքում ունեցել է 544 այցելու, որից 200 միջոցառման մասնակիցների թիվն է:

2. Մշտադիտարկաման բաժին.

Բաժնի աշխատողների կողմից կազմվել են զեկուցագրեր որոնցից 43-ը ներկայացվել է շրջակա միջավայրի նախարարություն, շրջակա միջավայրի նախարարի հանձնարարականով՝ Էկոպարեկային ծառայության կողմից տրվել է համապատասխան ընթացք: Ուսումնասիրվել և գույքագրվել են ևս 19 նոր վարձակալական տարածքներ, որոնց ընդհանուր թիվը արդեն 129 է: Եռամսյակի ընթացքում բաժնի աշխատակիցների մասնակցությամբ ապամոնտաժվել են 1905.0 մետր բացարձակ նիշից ներքև թվով 64 շենք-շինություններ:

Պարբերաբար իրականացվել են շրջայցեր «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Նորաշենի արգելոց-արգելավայրեր: Տեղում, մշտադիտարկման արդյունքում, հնարավորինս կանխվել են հնարավոր խնդիրները և կանոնակարգվել է ռեժիմի պահանջները: Տեղազննվել են հետազայում ապամոնտաժելու ենթակա թվով 44 ենթադրյալ վարձակալների տարածքներում շենք-շինություններ: Ուսումնասիրվել են ԱԱԾ-ի կողմից ստացված 4-րդ ցուցակը, որում նշված է 10 տնտեսվարողների տարածք, 5-րդ ցուցակը, որում նշված է 12 տնտեսվարողների տարածք, 9-րդ ցուցակը, որում նշված է 38 տնտեսվարողների տարածք և 7-րդ ցուցակը, որում նշված է 36 տնտեսվարողների տարածք: Ուսումնասիրությունների արդյունքում բաժնի մասնագետների կողմից տեղում ճշտվել են բոլոր անհրաժեշտ տվյալները՝

իրականացնելով ֆոտոլուսանկարահանում, որոնց արդյունքում ներկայացվել են ամփոփ տեղեկանքներ, ինչպես նաև ըստ իրավասությունների համապատասխան գրություններ են ուղարկվել ՇՄՆ, Էկոպարեկային ծառայություն և համայնքներ:

ՊՈԱԿ-ի հողաշինարարի կողմից՝ իրականացվել է ՊՈԱԿ-ի վարձակալների վարձակալած տարածքների սահմանների ճշտման աշխատանքներ: Կատարվել է քաղաքացիների կողմից ՊՈԱԿ մուտքագրված դիմումներին կից իրադրության հատակագծերի ուսումնասիրություն:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն ՊՈԱԿ-ի կողմից ստացված գրությունների հիման վրա հողաշինարարը մասնակցել է մի շարք շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հայտերի հանրային լսումների:

3. Իրավական ապահովման բաժին.

ՊՈԱԿ է ստացվել 593 գրություն, որից 176-ը՝ շրջակա միջավայրի նախարարությունից, 417-ը՝ այլ իարավաբանական և ֆիզիկական անձանցից: Նշված գրությունները Գործավարության կարգին համապատասխան ժամանակին և պատշաճ ձևով մուտքագրվել են գրանցամատյաններում, այնուհետև հանձնվել են տնօրենին՝ մակագրության: Մակագրված գրությունները պատճենահանվել են և հանձնվել են համապատասխան բաժիններ: Իրականացվել է հսկողություն դրանց՝ սահմանված ժամկետներում պատասխանելու ուղղությամբ: Ելքագրվել է 824 գրություն, որից 112-ը՝ շրջակա միջավայրի նախարարություն:

Աշխատանքային անհրաժեշտությունից ելնելով պատրաստվել են տարաբնույթ դիմումներ և գրություններ:

Մարդկային ռեսուրսների կառավարում. Կնքվել է 2 աշխատանքային պայմանագիր, կազմվել է 79 անհատական/ներքին իրավական ակտեր, որից՝ 2-ն աշխատանքային պայմանագիրը լուծելու, 2-ը խրախուսելու, 6-ը լրավճար սահմանելու, 30-ն արձակուրդ տրամադրելու, որից 28-ը նվազագույն ամենամյա արձակուրդ, 2-ը չվճարվող, 20-ն աշխատողին գործուղելու, 19-ն այլ ներքին իրավական ակտերի վերաբերյալ:

ՊՈԱԿ-ում աշխատանքի է ընդունվել 2 մարդ, աշխատանքից ազատվել է 2 մարդ:

Իրավաբան. Պայմանագրերով սահմանված պարտավորությունները ոչ պատշաճ կատարելու համար 2 Վարձակալի ներկայացվել է պայմանագրերը լուծելու առաջարկներ:

Կազմվել են 69 ծանուցումներ, որից 10-ը՝ ավել զբաղեցրած տարածքներն ապօրինի տիրապետումից ազատելու, 10-ը՝ կադաստրային արժեքների բարձրացման հետ կապված վարձավճարների փոփոխման, 25-ը՝ տարածքում առկա ինքնակամ կառույցներն ապամոնտաժելու և տարածքն ապօրինի տիրապետումից ազատելու, 14-ը՝ պայմանագրի ժամկետը ՀՀ կառավարության №1563-Ն որոշման պահանջներին համապատասխանեցնելու, 10-ը՝ պայմանագրով սահմանված վարձավճարը ՊՈԱԿ-ի խորհրդի 2025 թվականի ապրիլի 14-ի №4.6 որոշմամբ սահմանված գնին համապատասխանեցնելու վերաբերյալ:

Կազմվել է 6 պայմանագրեր, որից 1-ը՝ անասունների արածեցման, 5-ը՝ Սևան, Վարդենիս, Գավառ, Ճամբարակ և Մարտունի համայնքներում բնապահպանական ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ:

Մշակվել և հաստատման է ներկայացվել ՊՈԱԿ-ի 2026 թվականի քաղաքացիական պաշտպանության պլանը:

Կազմակերպվել է ՊՈԱԿ-ի խորհրդի հարցման կարգով 6 նիստ:

ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններ են ներկայացվել՝

- 1) 20 հայցադիմում, ընդհանուր՝ 55 722 377 դրամ հայցագնով, որից 18-ը գումարի բռնագանձման պահանջով, 1-ը՝ գումարի բռնագանձման և պայմանագրի լուծման պահանջով, 1-ը՝ պայմանագրի լուծման և գրանցված իրավունքի դադարեցման պահանջով:
- 2) 1 դիմում կատարողական թերթը հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություն ներկայացնելու մասին,
- 3) 5 դիմում վեճն ըստ էության սպառված լինելու վերաբերյալ,
- 4) 2 քաղաքացիական գործով ապացույց,

ՀՀ վերաքննիչ քաղաքացիական դատարան է ներկայացվել՝

1 քաղաքացիական գործով վերաքննիչ բողոք,

ՀՀ սնանկության դատարան է ներկայացվել

2 դիմում պահանջատեր գրանցելու վերաբերյալ:

ՀՀ Վարչական դատարան է ներկայացվել

2 հայցադիմում՝ վարչական ակտերն անվավեր ճանաչելու պահանջով:

Կազմվել են շուրջ 60 գրություններ և գրությունների/դիմումների պատասխաններ:

Մասնակցություն 10 քաղաքացիական և քրեական գործերով դատական նիստերի:

4. Ֆինանսատնտեսագիտական բաժին.

Համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարության և ՊՈԱԿ-ի միջև 2026 թվականի փետրվարի 4-ին կնքված N ՇՄՆ-ԴՇ-26/03 պայմանագրի՝ պարկում գիտական ուսումնասիրությունների, անտառտնտեսական աշխատանքների կատարման համար 2026 թվականի առաջին եռամսյակում ՊՈԱԿ-ին փաստացի տրամադրվել է 21183,8 հազար ՀՀ դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), որը ուղղվել է ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների վարձատրությանը:

Գանձումներ. Պարբերաբար վարձակալները հեռախոսազանգով տեղեկացվել են իրենց վարձավճարների մասին, կազմվել են շուրջ 336 ծանուցումներ՝ «Պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասի վարձակալության և/կամ կառուցապատման իրավունքի տրամադրման մասին» իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց միջև կնքված պայմանագրերով նախատեսված

վարձավճարների վերաբերյալ, որի արդյունքում հողի վարձավճարներից մուտքը կազմել է 78699,0 հազար ՀՀ դրամ:

Գնումներ. ՊՈԱԿ-ի կարիքների համար ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելու նպատակով կազմակերպվել են 11 ընթացակարգ, որից՝ 8-ը մեկ անձ, 3-ը՝ գնանշման հարցում: Կազմակերպված ընթացակարգերի արդյունքում կնքվել են 10 պայմանագրեր:

5. Տնտեսական սպասարկման բաժին.

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնտեսական սպասարկմա բաժնի կողմից 2026 թվականի առաջին եռամսյակի ընթացքում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

Ստորաբաժանումներին է տրամադրվել դիզելային վառելիք, բենզին, գազ, տնտեսական ապրանքներ:

Իրականացվել է ավտոտրանսպորտի աշխատանքի, վառելիքի և քսայուղերի շարժի հաշվառում, կատարվել է 2 ավտոմեքենաների ընթացիկ վերանորոգում, անցկացվել է 6 մեքենայի տեխ.զննում և գազաբալոնների փորձարկում, կնքվել է 9 ավտոմեքենայի ապահովագրական ծառայությունների պայմանագիր:

Ապահովվել է խմելու ջրի, բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի սպառման սարքավորումների անխափան աշխատանքը:

Տրանսպորտային միջոցների մասին կազմվել են թերությունների ակտեր, տեխնիկական բնութագրեր և ներկայացվել են համապատասխան գնման ընթացակարգեր կազմակերպելու համար:

Ներկայացվել է գնման հայտեր ապրանքների ձեռք բերման համար:

Իրականացվել է շենք-շինությունների և հարակից տարածքների մաքրման աշխատանքներ:

**«Սևան» ազգային պարկ»
ՊՈԱԿ-ի տնօրեն**

/ստորագրություն/

Կ. Մնացականյան